

Introduktion till studiet av Koranen

En bok av Syed Abul A'la Mawdudi
I översättning av Bilal B.

Vi är vana vid att läsa böcker som presenterar information, idéer och argument på ett systematiskt och sammanhängande sätt. Så när vi påbörjar studiet av Koranen förväntar vi oss att även denna bok ska kretsa kring ett bestämt ämne, att bokens ämnesområde ska definieras tydligt i början och därefter delas upp i avsnitt och kapitel, varefter diskussionen ska fortskrida i logisk ordning. Vi förväntar oss också en separat och systematisk ordning av instruktioner och vägledning för varje aspekt av det mänskliga livet.

Men så snart vi öppnar Koranen möter vi en hittills helt obekant genre av litteratur. Vi märker att den innehåller tros- och handlingsregler, moraliska direktiv, rättsliga föreskrifter, uppmaningar och förmaningar, klander och fördömanden av ogärningsmän, varningar till dem som förnekar sanningen, glada budskap och ord av tröst och uppmuntran till dem som lidit för Guds skull, argument och bevis till stöd för dess grundläggande budskap, antydningar till berättelser från det förflutna och till Guds tecken synliga i universum. Dessutom växlar dessa otaliga ämnen utan något uppenbart system; helt olikt de böcker vi är vana vid behandlar Koranen samma ämne om och om igen, varje gång uttryckt med en annan formulering.

Läsaren möter också abrupta övergångar mellan ett ämne och ett annat. Mottagare och talare skiftar ständigt när budskapet riktas nu till en grupp människor och nu till en annan. Det finns inga spår av den välbekanta indelningen i kapitel och avsnitt. På samma sätt är behandlingen av olika ämnen unik. Om ett historiskt ämne tas upp följer berättelsen inte det mönster som är bekant från historiska skildringar. I diskussioner om filosofiska eller metafysiska frågor saknar vi de välkända uttrycken och terminologin från formell logik och filosofi. Kulturella och politiska frågor, eller frågor som rör människans sociala och ekonomiska liv, diskuteras på ett sätt som skiljer sig helt från det som är vanligt i samhällsvetenskaplig litteratur. Juridiska principer och rättsliga föreskrifter förklaras, men på ett helt annat sätt än i konventionella verk. När vi stöter på en etisk instruktion finner vi att dess form helt skiljer sig från allt annat i etikens litteratur.

Läsaren kan finna allt detta så främmande för sin uppfattning om hur en bok bör vara att han kan bli så förvirrad att han upplever Koranen som ett stycke oorganiserad, osammanhängande och osystematisk skrift, bestående av inget annat än en lös samling kommentarer av varierande längd, sammanställda på måfå. Fientliga kritiker använder detta som grund för sin kritik, medan de mer välvilligt inställda tar till långsökta förklaringar eller drar slutsatsen att Koranen består av osammanhängande delar, vilket gör den mottaglig för alla slags tolkningar — till och med sådana som står i direkt motsats till avsikten hos Gud som uppenbarade Boken.

II

Vad är Koranen för slags bok? På vilket sätt uppenbarades den? Vad ligger bakom dess ordning? Vad är dess ämne? Vad är dess sanna syfte? Vad är det centrala tema till vilket dess mångfaldiga ämnen är innerligt förbundna? Vilken typ av resonemang och stil använder den för att klargöra sitt centrala tema?

Om vi kunde få klara och tydliga svar på dessa och andra relaterade frågor skulle vi undvika farliga fallgropar och därmed lättare kunna reflektera över och förstå innebörden och syftet med de koraniska verserna. Om vi börjar studera Koranen i förväntan att läsa en bok om religion kommer vi att finna det svårt, eftersom våra föreställningar om religion och om en bok naturligtvis begränsas av vår erfarenhet. Vi behöver därför i förväg få veta att denna Bok är unik i sin sammansättning, i sitt tema och i sitt innehåll och sin ordning. Vi bör varnas för att den bokuppfattning vi format genom tidigare läsning sannolikt kommer att vara ett hinder snarare än en

hjälp för en djup förståelse av Koranen. Vi bör inse att det första steget mot förståelse är att befria våra sinnen från alla förutfattade meningar.

Studenten av Koranen bör från början förstå de grundläggande anspråk som Koranen gör för sig själv. Oavsett om man slutligen väljer att tro på Koranen eller inte, måste man erkänna de grundläggande påståenden som Koranen och den man till vilken den uppenbarades — Profeten Muhammad (frid vare med honom) — gör, som utgångspunkten för sin studie. Dessa påståenden är:

1 Skapelsens Herre, hela universums Skapare och Härskare, skapade människan på jorden (som endast är en del av Hans gränslösa rike). Han gav också människan förmågan till insikt, reflektion och förståelse, förmågan att skilja mellan gott och ont, friheten att välja och vilja, samt kraften att använda sina latent möjligheter. Kort sagt, Gud skänkte människan en form av självständighet och utsåg henne till Sin ställföreträdare på jorden.

2. Även om människan åtnjuter denna ställning gjorde Gud det fullständigt klart för henne att Han ensam är människans Herre och Härskare, liksom Han är hela universums Herre och Härskare. Människan fick veta att hon inte hade rätt att betrakta sig själv som oberoende och att endast Gud hade rätt att kräva absolut lydnad, tjänst och tillbedjan. Det klargjordes också för människan att livet i denna värld, dit hon hade placerats och utrustats med en viss ära och myndighet, i själva verket var en tillfällig tidsperiod avsedd att pröva henne; att människan efter det jordiska livets slut måste återvända till Gud, som kommer att döma henne utifrån hennes gärningar och förklara vem som har lyckats och vem som har misslyckats.

Den rätta vägen för människan är att betrakta Gud som sin ende Härskare och det enda föremålet för sin tillbedjan och vördnad, att följa den vägledning som Gud har uppenbarat, att handla i denna värld med medvetenheten om att det jordiska livet endast är en prøvotid, och att hålla blicken fäst vid det yttersta målet — framgång i Guds slutliga dom. Varje annan väg är felaktig.

Det förklarades också för människan att om hon valde att anta den rätta livsvägen — och i detta val var hon fri — skulle hon åtnjuta frid och tillfredsställelse i denna värld och vid sin återkomst till Gud tilldelas den eviga salighetens boning, känd som Paradiset. Om människan däremot följde någon annan väg — även om hon var fri att göra det — skulle hon erfara de onda följderna av korruption och oordning i detta liv och dömas till evig sorg och plåga när hon lämnar denna värld och träder in i det

kommande livet.

3. Efter att ha förklarat allt detta placerade universums Herre människan på jorden och meddelade Adam och Eva — de första människorna som levde på jorden — den vägledning som de och deras efterkommande var skyldiga att följa. Dessa första människor föddes inte i okunnighetens och mörkrets tillstånd. Tvärtom började de sitt liv i det gudomliga ljusets fulla klarhet. De hade intim kunskap om verkligheten och den Lag de skulle följa meddelades dem. Deras livsväg bestod av lydnad mot Gud (dvs. islam), och de lärde sina barn att leva i lydnad mot Honom (dvs. att leva som muslimer).

Med tiden avvek dock människorna gradvis från sin sanna livsväg och började följa olika felaktiga vägar. De lät den sanna vägledningen gå förlorad genom likgiltighet och försummelse och ibland till och med medvetet förvrängde de den av ondskefull förvändhet. De associerade med Gud ett antal väsen — mänskliga och icke-mänskliga, verkliga såväl som inbillade — och dyrkade dem som gudar. De förfalskade den gudagivna kunskapen om verkligheten med alla slags fantasifulla idéer, vidskepelser och filosofiska begrepp, och gav därigenom upphov till otaliga religioner. De åsidosatte eller förvrängde de sunda och rättvisa principerna för individuell moral och kollektivt handlande och skapade sina egna lagar i enlighet med sina låga begär och fördomar. Som ett resultat fylldes världen av fel och orättvisa.

4. Det var oförenligt med den begränsade autonomi som Gud hade skänkt människan att Han skulle använda Sin överväldigande makt och tvinga människan till rättfärdighet. Det var också oförenligt med det faktum att Gud hade gett människosläktet en tidsperiod för att visa sitt värde, att Han skulle förgöra dem med katastrofer så snart de visade tecken på uppror. Dessutom hade Gud från skapelsens början åtagit sig att sann vägledning skulle göras tillgänglig för människan under hela den tid som givits henne, och att denna vägledning skulle ges på ett sätt som var förenligt med människans autonomi.

För att uppfylla detta självtagna ansvar valde Gud ut de människor vars tro på Honom var enastående och som följde den väg som behagade Honom. Gud valde dessa människor till Sina sändebud. Han lät Sina budskap nå dem, hedrade dem med intim kunskap om verkligheten, gav dem de sanna livslagarna och anförtrorde dem uppgiften att kalla människan tillbaka till den ursprungliga väg från vilken hon hade avvikit.

5. Dessa profeter sändes till olika folk i olika länder och över en tidsperiod

som omfattade tusentals och åter tusentals år. De hade alla samma religion — den som ursprungligen uppenbarades för människan som hennes rätta väg. Alla följde de samma vägledning — de moraliska och samhällseliga principer som föreskrevs för människan redan vid hennes existens början. Alla dessa profeter hade samma uppdrag: att kalla människan till hennes sanna religion och därefter organisera alla som accepterade detta budskap till ett samhälle bundet av Guds lag, som skulle sträva efter att upprätthålla den och förhindra dess överträdelse.

Alla profeter fullgjorde sina uppdrag på ett hedrande sätt i sin egen tid. Men det fanns alltid många som vägrade acceptera deras vägledning, och som en följd av detta degenererade de som accepterade den och bildade ett "muslimskt" samhälle (muslim betyder här: den som lyder Gud) gradvis, vilket ledde till att den gudomliga vägledningen antingen gick förlorad, förvrängdes eller förfalskades.

6. Till slut sände universums Herre Muhammad (frid vare med honom) till Arabien och anförtrodde honom samma uppdrag som Han hade anförtrott de tidigare profeterna. Denna sista Guds Sändebud vände sig både till följare av tidigare profeter och till resten av mänskligheten. Varje profets uppdrag var att kalla människorna till den rätta livsvägen, att på nytt förmedla Guds sanna vägledning och att organisera alla som svarade på hans kallelse och accepterade den vägledning som givits honom till **ett enda samhälle**. Ett sådant samhälle skulle ägna sig åt två uppgifter:

1. att forma sitt eget liv i enlighet med Guds vägledning, och
2. att sträva efter att reformera världen.

Koranen är den Bok som förkroppsligar detta uppdrag och denna vägledning, så som den uppenbarades av Gud till Muhammad (frid vare med honom).

Om vi minns dessa grundläggande fakta om Koranen blir det lätt att förstå dess verkliga ämne, dess centrala tema och det mål den söker uppnå. I den mån den söker förklara de yttersta orsakerna till människans framgång eller misslyckande är bokens ämne **MÄNNISKAN**.

Dess centrala tema är att de föreställningar om Gud, universum och människan som har sitt ursprung i människans begränsade kunskap står i strid med verkligheten. Detsamma gäller de föreställningar som vävts av människans intellektuella fantasier eller som utvecklats genom hennes besatthet av djuriska begär. De livsvägar som vilar på dessa falska grunder är både verklighetsfrämmande och fördärvliga för människan.

Kärnan i sann kunskap är den som Gud uppenbarade för människan när Han utsåg henne till Sin ställföreträdare. Därför är den livsväg som överensstämmer med verkligheten och leder till mänskligt välbefinnande den som vi ovan har beskrivit som **"den rätta vägen"**. Bokens verkliga syfte är att kalla människor till denna "rätta väg" och att klargöra Guds sanna vägledning, som ofta gått förlorad genom människans försummelse och likgiltighet eller förvrängts av hennes onda förvändhet.

Om vi studerar Koranen med dessa fakta i åtanke blir det tydligt att Koranen inte avviker en enda hårsman från sitt huvudämne, sitt centrala tema och sitt grundläggande mål. Alla de olika teman som förekommer i Koranen är relaterade till detta centrala tema — likt pärlor av olika storlek och färg som träs på samma halsband.

Koranen talar om himlarnas och jordens och människans struktur, hänvisar till verklighetens tecken i universums olika fenomen, berättar om tidigare nationer, kritiserar olika folks trosuppfattningar, moral och handlingar, klargör övernaturliga sanningar och diskuterar mycket annat. Allt detta gör Koranen inte för att undervisa i fysik, historia, filosofi eller någon annan särskild vetenskapsgren, utan för att undanröja människors missuppfattningar om verkligheten och göra denna verklighet tydlig för dem.

Den betonar att de olika vägar människor följer, som inte överensstämmer med verkligheten, i grunden är falska och fulla av skadliga konsekvenser för mänskligheten. Den uppmanar människorna att överge alla sådana vägar och i stället följa den väg som både överensstämmer med verkligheten och ger de bästa praktiska resultaten. Därför nämner Koranen allt endast i den omfattning och på det sätt som är nödvändigt för det syfte den vill uppnå. Den begränsar sig till det väsentliga och utelämnar allt irrelevant. Så kretsar hela dess innehåll konsekvent kring denna kallelse.

På samma sätt är det omöjligt att fullt ut uppskatta Koranens stil, ordningen bakom dess verser eller mångfalden av ämnen den behandlar, utan att förstå **hur** den uppenbarades.

Koranen, som vi tidigare nämnt, är inte en bok i den konventionella betydelsen av ordet. Gud sammanställde den inte och överlämnade den i ett stycke till Muhammad (frid vare med honom) så att han kunde sprida dess budskap och kalla människor till att anta en livshållning i enlighet med dess lära. Inte heller är Koranen en av de böcker som behandlar sina ämnen och huvudteman på det konventionella sättet. Dess ordning skiljer

sig från vanliga böcker, och dess stil är motsvarande annorlunda.

Bokens natur är denna: Gud valde en man i Mekka att tjäna som Hans Sändebud och befallde honom att predika Hans budskap, med början i sin egen stad och sitt eget folk (Quraysh). I detta inledande skede begränsades instruktionerna till det som var nödvändigt just då i uppdragets utveckling. Tre teman framträder särskilt tydligt:

- 1. En grundläggande kunskap om verkligheten gavs, och de missuppfattningar som människor allmänt hade i detta avseende — missuppfattningar som ledde till felaktig livsinriktning — avlägsnades.**
- 2. Människor uppmanades att anta den rätta inställningen till livet. Dessutom klargjorde Koranen de grundläggande principer som, om de följs, leder till människans framgång och lycka.**

I enlighet med uppdragets karaktär vid detta skede bestod de tidiga uppenbarelserna i allmänhet av korta verser, formulerade i ett språk av ovanlig skönhet och kraft, och klädda i en litterär stil som passade smaken och temperamentet hos de människor till vilka de ursprungligen riktades och vars hjärtan de var avsedda att tränga in i. Rytmen, melodin och livfullheten i dessa verser fångade uppmärksamheten, och deras stilistiska grace och charm var sådan att människor började recitera dem ofrivilligt.

Den lokala färgen i dessa tidiga budskap är tydlig, ty även om de sanningar de innehöll var universella, hämtades argumenten och exemplen som användes för att klargöra dem från den omedelbara miljö som var bekant för de första lyssnarna. Hänvisningar gjordes till deras historia och traditioner och till de synliga spår av det förflutna som hade smugit sig in i Arabien, i deras trosföreställningar och i deras moraliska och sociala liv. Allt detta var avsett att förstärka budskapets genomslagskraft hos dess första mottagare.

Detta tidiga skede varade i fyra eller fem år, under vilka följande reaktioner på Profetens budskap visade sig:

- 1. Några få människor svarade på kallelsen och gick med i umman, som av egen vilja åtog sig att underkasta sig Guds vilja.**
- 2. Många människor reagerade med fientlighet, antingen av okunnighet eller egotism, eller på grund av chauvinistisk lojalitet till sina förfäders livsstil.**
- 3. Profetens kallelse förblev inte begränsad till Mekka; den började få positivt gensvar även utanför dess gränser.**

Trots det starka och växande motståndet fortsatte den islamiska rörelsen att spridas. Det fanns knappt en enda familj i Mekka där inte åtminstone en medlem hade antagit islam.

Under Profetens långa och mödosamma kamp fortsatte Gud att inspirera honom med uppenbarelser. Dessa budskap undervisade de troende om deras grundläggande plikter, ingöt i dem en känsla av gemenskap och tillhörighet, uppmanade dem till gudsfruktan, moralisk excellens och karaktärens renhet, lärde dem hur de skulle predika den sanna tron, stärkte deras ande med löften om framgång och Paradiset i det kommande livet, uppmanade dem att kämpa för Guds sak med tålamod, uthållighet och högt mod, och fyllde deras hjärtan med sådan iver och entusiasm att de var beredda att uthärda varje uppoffring, möta varje svårighet och stå emot varje motgång.

Detta skede utvecklades i flera faser. I varje fas antog förkunnelsen allt större omfattning, i takt med att kampen för islams sak och motståndet mot den blev allt intensivare och svårare, och i takt med att de troende mötte människor med olika synsätt och trosuppfattningar. Alla dessa faktorer ökade mångfalden av ämnen som behandlades i de budskap som uppenbarades under denna period. Detta var, i korthet, situationen som utgjorde bakgrunden till de mekanska surorna i Koranen.

Det står nu klart för oss att Koranens uppenbarelse började och fortskred hand i hand med förkunnelsen av budskapet. Detta budskap genomgick många stadier och mötte olika situationer från första början och under en period av tjugotre år. De olika delarna av Koranen uppenbarades steg för steg i enlighet med de mångskiftande och föränderliga behov och krav som den islamiska rörelsen hade under dessa stadier. Den kunde därför inte besitta den typ av sammanhängande och systematisk ordning som man förväntar sig av en doktorsavhandling.

Dessutom publicerades inte de olika fragmenten av Koranen, som uppenbarades i harmoni med den islamiska rörelsens utveckling, i form av skrivna avhandlingar, utan spreds muntligt. Deras stil bar därför en **oratorisk prägel**, snarare än kännetecknen av litterär komposition.

Dessa tal hölls dessutom av en man vars uppdrag krävde att han samtidigt skulle appellera till förståndet, hjärtat och känslorna — och till människor av olika intellektuella nivåer och dispositioner. Han behövde revolutionera människors tänkande, väcka en storm av ädla känslor till stöd för sin sak, övertyga sina följeslagare och inspirera dem med hängivenhet och iver, och med en önskan att förbättra och reformera sina

liv. Han behövde höja deras moral och stärka deras beslutsamhet, förvandla fiender till vänner och motståndare till beundrare, avväpna dem som motsatte sig hans budskap och visa att deras position var moraliskt ohållbar. Kort sagt, han behövde göra allt som krävdes för att föra sin rörelse till ett framgångsrikt slut.

Tal som uppenbaras i enlighet med kraven från ett budskap och en rörelse kommer oundvikligen att ha en stil som skiljer sig från en akademisk föreläsning.

Detta förklarar de upprepningar vi möter i Koranen. Ett budskaps och en rörelses intressen kräver att man under ett visst skede endast betonar de ämnen som är lämpliga för det skedet, och utesluter sådant som hör till senare skeden. Som ett resultat kan vissa ämnen kräva ständig betoning i månader eller till och med år. Å andra sidan blir ständig repetition på samma sätt utmattande. Därför bör ett ämne, när det upprepas, uttryckas med olika formuleringar, i nya former och med stilistiska variationer, så att de idéer och övertygelser som förmedlas verkligen finner vägen in i människors hjärtan.

Samtidigt var det nödvändigt att de grundläggande trosuppfattningar och principer som rörelsen byggde på alltid hölls levande i människors medvetande; en nödvändighet som krävde att de ständigt upprepades genom alla rörelsens stadier... Om dessa idéer hade förlorat sitt grepp om människors hjärtan och sinnen, skulle den islamiska rörelsen inte ha kunnat gå framåt i sin sanna anda.

Om vi reflekterar över detta blir det också tydligt att Profeten (frid vare med honom) inte ordnade Koranen i den ordning i vilken den uppenbarades. Som vi har noterat uppenbarades Koranen under tjugotre år i samband med Profetens uppdrag och rörelse; uppenbarelserna motsvarade de olika stadierna av detta uppdrag och denna rörelse. Det är nu uppenbart att när Profetens uppdrag fullbordades, kunde den kronologiska ordningen av Koranens olika delar — uppenbarade i takt med uppdragets utveckling — inte längre vara lämplig för den förändrade situationen. Vad som nu krävdes var en annan ordning, i harmoni med det förändrade sammanhang som uppstod efter uppdragets fullbordan.

Inledningsvis riktades Profetens budskap till människor som var helt okunniga om islam. Deras undervisning måste börja med de mest grundläggande sakerna. När uppdraget hade nått sin framgångsrika fullbordan fick Koranen en tvingande relevans för dem som hade beslutat att tro på Profeten. Genom denna tro hade de blivit ett nytt religiöst

samhälle — den muslimska umman. Inte bara det, de hade gjorts ansvariga för att föra vidare Profetens uppdrag, som han hade testamenterat till dem, i fulländad form både på det begreppsliga och det praktiska planet. Det var inte längre nödvändigt att de koraniska verserna ordnades i kronologisk följd. I det förändrade sammanhanget hade det blivit nödvändigt att de som bar Profetens uppdrag informerades om sina plikter och om de sanna principer och lagar som styrde deras liv. De måste också varnas för de avvikelser och förvanskningar som hade uppstått bland tidigare profeters följare.

Det skulle strida mot Koranens natur att samla alla verser om ett visst ämne på ett och samma ställe; Koranens natur kräver att läsaren finner undervisning från den medinska perioden blandad med undervisning från den mekanska perioden, och vice versa. Den kräver att tidiga tal placeras sida vid sida med instruktioner från den senare delen av Profetens liv. Denna sammanvävning av undervisning från olika perioder hjälper till att ge en helhetsbild och ett integrerat perspektiv på islam, och fungerar som ett skydd mot ensidighet.

Dessutom skulle en kronologisk ordning av Koranen endast ha varit meningsfull för senare generationer om den hade kompletterats med förklarande anteckningar, och dessa hade då behövt behandlas som oupplösliga bilagor till Koranen. Detta skulle ha stått i direkt strid med Guds syfte med att uppenbara Koranen; huvudsyftet med dess uppenbarelse var att alla människor — barn och unga, gamla män och kvinnor, stads- och landsbygdsbor, lekmän och lärda — skulle kunna vända sig till den gudomliga vägledning som fanns tillgänglig för dem i samlad form och skyddad mot förvanskning. Detta var nödvändigt för att människor på alla nivåer av intelligens och förståelse skulle kunna veta vad Gud krävde av dem. Detta syfte skulle ha gått förlorat om läsaren hade varit tvungen att högtidligt läsa historiska anteckningar och förklarande kommentarer tillsammans med Guds Bok.

De som invänder mot Koranens nuvarande ordning verkar lida av en missuppfattning om dess verkliga syfte. De verkar ibland nästan tro att den uppenbarades enbart för historiker och sociologer!

Koranens nuvarande ordning är inte senare generationers verk, utan fastställdes av Profeten under Guds ledning. När en sura uppenbarades kallade Profeten till sig sina skrivare, dikterade noggrant dess innehåll och instruerade dem var den skulle placeras i förhållande till de andra surorna. Profeten följde samma ordning av suror och verser när han reciterade under den rituella bönen som vid andra tillfällen, och hans följeslagare

följde samma ordning när de memorerade Koranen. Det är därför ett historiskt faktum att Koranens samling avslutades samma dag som dess uppenbarelse upphörde...

Eftersom bönen var obligatorisk för muslimerna från början av Profetens uppdrag, och recitation av Koranen var en obligatorisk del av dessa böner, memorerade muslimerna Koranen medan uppenbarelsen fortfarande pågick. Så snart en del av Koranen uppenbarades memorerades den av några av följeslagarna. Därför var Koranens bevarande inte enbart beroende av att dess verser skrevs ned på palmblad, benbitar, läder och pergamentrester — de material som Profetens skrivare använde. I stället skrevs verserna in i tiotals, sedan hundratals, sedan tusentals, sedan hundratusentals mänskliga hjärtan, kort efter att de uppenbarats, så att ingen möjlighet fanns för någon djävul att ändra ens ett ord.

När, efter Profetens död, avfallets storm skakade Arabien och följeslagarna tvingades in i blodiga strider för att undertrycka det, led många av dem som memorerat Koranen martyrdöden. Detta fick Omar att vädja om att Koranen borde bevaras skriftligt såväl som muntligt. Han framhöll därför detta som en brådskande angelägenhet för Abu Bakr (den första kalifen). Efter viss tvekan gick denne med på det och anförtrodde uppgiften åt Zayd ibn Thabit al-Ansari, som hade arbetat som Profetens skrivare...

Den Koran vi har idag motsvarar exakt den utgåva som sammanställdes på Abu Bakrs order och vars kopior officiellt skickades, på Othmans order, till olika städer och provinser. Flera exemplar av denna ursprungliga utgåva finns fortfarande idag.

Koranen är en bok som otaliga människor vänder sig till för otaliga syften. Det är svårt att ge råd som passar alla. De läsare som detta verk riktar sig till är de som vill få en seriös förståelse av Boken och som söker den vägledning den erbjuder i relation till livets olika problem. För sådana människor har vi några förslag att ge, och vi ska erbjuda vissa förklaringar i hopp om att underlätta deras studium av Koranen.

Den som verkligen vill förstå Koranen, oavsett om han tror eller inte, måste så långt som möjligt befria sitt sinne från alla förutfattade meningar, fördomar och partiskheter, för att kunna påbörja sitt studium med ett öppet sinne. Den som börjar studera Koranen med en uppsättning förutfattade idéer kommer sannolikt att läsa in just dessa idéer i Boken. Ingen bok kan studeras fruktbart med en sådan inställning, allra minst Koranen, som vägrar att öppna sitt skattkammare för sådana läsare.

För dem som bara vill få en ytlig bekantskap med Koranens läror räcker kanske en genomläsning. För dem som vill tränga in i dess djup räcker inte ens flera genomläsningar. Dessa människor behöver studera Koranen om och om igen, anteckna allt som framstår som betydelsefullt. De som är villiga att studera Koranen på detta sätt bör göra det minst två gånger till att börja med, för att få en bred förståelse av det system av trosuppfattningar och praktiska föreskrifter som den erbjuder. I denna första genomgång bör de försöka få en helhetsbild av Koranen och förstå de grundläggande idéer som den utvecklar, och det livssystem som den söker bygga på grundval av dessa idéer. Om något under studiets gång oroar läsarens sinne bör han anteckna det och tålmodigt fortsätta sitt studium. Han kommer sannolikt att upptäcka att svårigheterna löses allteftersom han går vidare. (När ett problem har lösts är det klokt att anteckna lösningen bredvid problemet.) Erfarenheten visar att problem som fortfarande är olösta efter en första genomläsning sannolikt löses genom en noggrann andra genomläsning.

Först efter att ha fått en total överblick över Koranen bör en mer detaljerad studie påbörjas. Återigen gör läsaren klokt i att fortsätta anteckna olika aspekter av Koranens undervisning. Till exempel bör han notera den mänskliga modell som Koranen framhåller som lovvärd, och den modell den fördömer. Det kan vara hjälpsamt att göra två kolumner, en med rubriken "lovvärda egenskaper", den andra med rubriken "klandervärda egenskaper", och sedan föra in allt relevant i respektive kolumn.

Ett annat exempel: läsaren kan undersöka Koranens syn på vad som leder till mänsklig framgång och lycka, i motsats till vad som leder till människans slutliga misslyckande och undergång. På samma sätt bör läsaren anteckna Koranens undervisning om trosfrågor och moral, människans rättigheter och skyldigheter, familjeliv och kollektivt beteende, ekonomiskt och politiskt liv, lag och social organisation, krig och fred, och så vidare. Sedan bör han använda dessa olika läror för att försöka utveckla en bild av Koranens undervisning i förhållande till varje särskild aspekt av människans liv. Detta bör följas av ett försök att integrera dessa bilder så att han kommer att förstå den totala livsordning som Koranen föreskriver.

Dessutom bör den som önskar studera Koranens synsätt på något särskilt livsproblem på djupet först studera alla betydelsefulla riktningar inom mänskligt tänkande som rör detta problem. Antika och moderna verk i ämnet bör studeras. Olösta frågor där mänskligt tänkande tycks ha kört fast bör noteras. Därefter bör Koranen studeras med dessa olösta problem

i åtanke, i syfte att finna vilka lösningar Koranen erbjuder. Personlig erfarenhet visar återigen att den som studerar Koranen på detta sätt kommer att finna sitt problem löst med hjälp av verser som han kanske har läst dussintals gånger utan att det någonsin fallit honom in att de kunde ha någon relevans för det aktuella problemet.

Det bör emellertid ihågkommas att en fullständig uppskattning av Koranens anda kräver praktiskt engagemang i kampen för att uppfylla dess uppdrag. Koranen är varken en bok av abstrakta teorier och kalla doktriner som läsaren kan förstå sittande i en bekväm fåtölj, eller enbart en religiös bok lik andra religiösa böcker, vars hemligheter kan förstås i seminarier och oratorier. Tvärtom är den ritningen och handboken för ett budskap, ett uppdrag, en rörelse. Så snart denna Bok uppenbarades drev den en stillsam, godhjärtad man ut ur hans isolering och avskildhet och placerade honom på livets slagfält för att utmana en värld som hade gått vilse. Den inspirerade honom att höja sin röst mot falskhet och kastade honom i en hård kamp mot fanbärarna för otro, olydnad mot Gud, villfarelse och felsteg...

En efter en sökte den upp alla som hade en ren och ädel själ och samlade dem under Sändebudets baner. Den väckte också vreden hos alla dem som till sin natur var benägna till ondska och drev dem att föra krig mot Sanningens bärare.

Detta är Boken som inspirerade och ledde den stora rörelse som började med att en enda individ predikade ett budskap, och som fortsatte i inte mindre än tjugotre år, tills Guds rike verkligen hade etablerats på jorden. I denna långa och hjärtskärande kamp mellan Sanning och Falskhet vägledde denna Bok ofelbart sina anhängare till att utrota den senare och befästa och upphöja den förra. Hur skulle man då kunna förvänta sig att tränga in i Koranens sanningar enbart genom att recitera dess verser, utan att ens sätta sin fot på slagfältet mellan tro och otro, mellan islam och okunnighet? För att uppskatta Koranen fullt ut måste man ta den till sig och kasta sig in i uppgiften att kalla människor till Gud, och göra den till sin vägledare i varje skede.

Då — och endast då — möter man de olika erfarenheter som upplevdes vid tiden för dess uppenbarelse. Man upplever det första avvisandet av islams budskap av staden Mekka, den ihållande fiendtligheten som ledde till sökandet efter en fristad i Abyssinien, och försöket att vinna gensvar i Ta'if som i stället ledde till grym förföljelse av bäraren av det koraniska budskapet. Man upplever också slagen vid Badr, Uhud, Hunayn och Tabuk. Man står ansikte mot ansikte med Abu Jahl och Abu Lahab, med hycklare

och med judar, med dem som omedelbart svarade på denna kallelse liksom med dem som, på grund av bristande klarsyn och moralisk styrka, drogs in i islam först vid ett senare skede.

Detta kommer att vara en erfarenhet som skiljer sig från varje så kallad "mystisk upplevelse". Jag betecknar den som den "koraniska mystiska upplevelsen". En av kännetecknen för denna "upplevelse" är att man på varje stadium nästan automatiskt finner vissa koranverser som vägleder en, eftersom de uppenbarades i ett liknande stadium och därför innehåller den vägledning som är lämplig för det. En person som är engagerad i denna kamp kanske inte uppfattar alla språkliga och grammatiska finesser, han kan också missa vissa finare punkter i Koranens retorik och semantik, men det är ändå omöjligt att Koranen inte skulle avslöja sin sanna anda för honom.

Det är välkänt att Koranen gör anspråk på att kunna vägleda hela mänskligheten. Ändå finner studenten av Koranen att den i allmänhet riktar sig till Arabien, till de människor som levde vid tiden för dess uppenbarelse. Även om Koranen ibland vänder sig till hela mänskligheten, är dess innehåll i stort sett intimt förbundet med arabernas smak och temperament, deras miljö och historia, deras seder och bruk. När man märker detta börjar man fråga sig varför en Bok som söker vägleda hela mänskligheten till frälsning skulle tillmäta vissa aspekter av ett särskilt folks liv, och ting som tillhör en särskild tid och plats, så stor betydelse. Om man inte förstår den verkliga orsaken till detta kan man ledas till att tro att Boken ursprungligen var avsedd att reformera araberna i just den tidsåldern, och att det endast är genom en helt ny tolkning som man kan hävda att dess syfte är att vägleda hela mänskligheten för all framtid.

... Om Koranen, när den talar till människorna i ett visst område vid en viss tidpunkt, försöker vederlägga deras polyteistiska trosuppfattningar och framlägger argument till stöd för sin egen lära om Guds enhet, och om den då använder fakta som dessa människor var bekanta med, så berättigar detta inte slutsatsen att dess budskap endast är relevant för just dessa människor eller för just den tidsperioden.

Det som bör övervägas är huruvida de koraniska uttalandena som vederlägger de polyteistiska trosuppfattningarna hos dåtidens araber också gäller andra former av polyteism i andra delar av världen. Kan de argument som Koranen framlägger i detta avseende användas för att rätta till andra polyteisters trosuppfattningar? Är Koranens argumentationslinje för att fastställa Guds enhet, med mindre anpassningar, giltig och övertygande i varje tidsålder? Om svaren är positiva finns det ingen

anledning att kalla en universell lära exklusiv för ett visst folk och en viss tid, bara för att den ursprungligen riktades till just det folket och vid just den tidpunkten.

... Det som i själva verket skiljer en tidsbunden lära från en evig, och en partikulär nationell doktrin från en universell, är att den förra antingen söker upphöja ett folk eller gör anspråk på särskilda privilegier för det, eller också består av idéer och principer som är så intimt förbundna med detta folks liv och traditioner att de blir helt oanvändbara för andra folk. En universell doktrin, å andra sidan, är villig att ge alla lika rättigheter och status, och dess principer har en internationell karaktär i den meningen att de är lika tillämpliga på andra nationer. På samma sätt är giltigheten hos de doktriner som endast försöker hantera frågor av övergående och ytlig natur tidsbunden. Om man studerar Koranen med dessa överväganden i åtanke — kan man då verkligen dra slutsatsen att den endast har en partikulär nationell karaktär och att dess giltighet därför är tidsbunden?

De som påbörjar ett studium av Koranen utgår ofta från antagandet att denna Bok, som det allmänt tros, är en detaljerad vägledningskod. Men när de faktiskt läser den finner de inga detaljerade regler rörande sociala, politiska och ekonomiska frågor. De märker till och med att Koranen inte har fastställt detaljerade regler ens för så ofta nämnda ämnen som bönen och zakat. Läsaren finner detta något förbryllande och undrar i vilken mening Koranen kan betraktas som en vägledningskod.

Den oro som vissa känner inför detta uppstår därför att de glömmer att Gud inte bara uppenbarade en Bok, utan också utsåg en Profet. Antag att några lekmän fick de grova riktlinjerna för en byggnadsplan med förståelsen att de skulle utföra byggandet som de själva önskade. I ett sådant fall vore det rimligt att förvänta sig mycket detaljerade instruktioner om hur byggandet skulle genomföras. Antag emellertid att de, tillsammans med de grova riktlinjerna, också fick en kompetent ingenjör som skulle övervaka arbetet. I så fall vore det helt oberättigat att bortse från ingenjörens arbete i förväntan att detaljerade instruktioner skulle ingå i planen, och sedan klaga över brister i själva planen.

Koranen är, kort sagt, en Bok av breda allmänna principer snarare än av juridiska detaljer. Bokens huvudsyfte är att klart och tillräckligt förklara de intellektuella och moraliska grunderna för det islamiska livsprogrammet. Den söker befästa dessa genom att appellera både till människans förstånd och till hennes hjärta. Dess metod för vägledning i det praktiska islamiska livet består inte i att fastställa minutiösa lagar och regler. Den föredrar att skissera den grundläggande ramen för varje aspekt av

mänsklig aktivitet och att fastställa vissa riktlinjer inom vilka människan kan ordna sitt liv i enlighet med Guds vilja. Profetens uppdrag var att ge praktisk form åt den islamiska visionen av det goda livet genom att erbjuda världen en modell av en individuell karaktär och av en mänsklig stat och ett samhälle som levande förkroppsliganden av Koranens principer.

KORANEN & SUNNAH

- [Muslimens skyldighet att ha taqwá och att ge Profetens ﷺ ord företräde](#)
- [Förbudet mot att sätta sig före Allah och Hans sändebud \(ﷺ\)](#)
- [Sunnah - dess förståelse](#)
- [Att Följa Sunnah: Vägen till Islamisk Enhet och Andlig Trygghet](#)
- [Dygden av att följa Sunnah - En islamisk påminnelse från de klassiska lärda](#)
- [Ingen Sunnah utan Jamā'ah - Ingen Jamā'ah utan Sunnah](#)
- [Den ärofyllda ställningen för den som följer Sunnah](#)
- [Sunnahs grundprinciper](#)
- [Sunnahs plats i Islam - varför vi inte kan klara oss utan den](#)
- [Handlingar som upphäver en individens Islam](#)